

«Про роль методичної служби в осучасненні змісту та підходів до профорієнтаційної роботи»

Пріоритетними напрямками профорієнтаційної роботи в ПТНЗ області на 2013-2014 н.р. визначено:

1. Методично-організаційне забезпечення системи профорієнтаційної роботи в ПТНЗ області;
2. Створення умов для формування позитивного іміджу навчальних закладів, освітніх послуг, престижності робітничих професій із застосуванням маркетингових комунікацій, суспільних зв'язків, рекламування, використання Інтернет-технологій;
3. Надання методичних консультацій з профорієнтаційної роботи з використанням психолого-педагогічних знань підліткового віку;
4. Залучення учнівського самоврядування та батьківського комітету до участі у профорієнтаційних заходах;
5. Запровадження мостів співдружності між учнівською молоддю загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладів та молодими робітниками підприємств.

В цьому році для виконання цих завдань:

1. Проведено заняття «Школи молодого профорієнтатора».
2. Проведено декади робітничих професій за галузями.
3. Постійно розміщуються інформаційні матеріали на сайтах ПТНЗ, НМЦ ПТО, ДОіН, веб-порталі МОНпро заходи щодо позиціонування робітничих професій, освітніх послуг, ПТНЗ, системи профтехосвіти в цілому.
4. Поповнюється перелік методичних матеріалів в розділах сайту НМЦ ПТО «Профорієнтація» та «Профорієнтаційний термінал».
5. Проходить обласний конкурс серед педпрацівників ПТНЗ області «Профорієнтатор року».
6. Оголошено місячник пропаганди робітничих професій та надані пропозиції щодо його проведення.

1. Методично-організаційне забезпечення поінформованості та освіти педпрацівників щодо організації профорієнтаційної роботи

Другий рік поспіль функціонує «Школа профорієнтатора» з метою підвищення рівня поінформованості педпрацівників з питань:

- проектування профорієнтаційної роботи в ПТНЗ з використанням інноваційних форм і методів;
- створення умов для формування позитивного іміджу навчальних закладів, освітніх послуг, престижності робітничих професій із застосуванням маркетингових комунікацій, суспільних зв'язків, рекламування, використання Інтернет-технологій;

- побудови профорієнтаційної роботи в ПТНЗ області з використанням психолого-педагогічних знань підліткового віку;
- залучення учнівського самоврядування та батьківського комітету до участі у профорієнтаційних заходах.

На початку роботи Школи було проведено персональне опитування та визначено, що в складі 49 слухачів є:

- заступник директора навчально-виховної роботи – 2 особи;
- викладач загальноосвітньої підготовки – 5 осіб;
- викладач профтехциклу – 7 осіб викладач;
- майстер виробничого навчання – 32 особи
- практичний психолог – 1 особа
- методист – 2 особи

Серед слухачів Школи відсутні наступні категорії працівників: бібліотекар, вихователь гуртожитку, соціальний педагог, медпрацівник, керівник фізкультури, викладач предмету «Захист Вітчизни». Незначна кількість серед учасників школи практичних психологів і методистів.

З метою визначення рівня поінформованості та освіти щодо організації профорієнтаційної роботи учасників встановлено:

Перелік питань	Так %	Ні %
Чи є у Вас педагогічна освіта?	25	75
Чи знайомі Ви з методологією профорієнтаційної роботи в повному обсязі?	17	83
Чи приймаєте Ви участь у проведенні профорієнтаційної роботи в ПТНЗ?	75	25
Чи користуєтесь Ви в профорієнтаційній роботі послугами освітнього Інтернет простору?	53	47
Ви самостійно організували та проводили профорієнтаційні заходи?	22	78
Чи користуєтесь в профорієнтаційній роботі послугами:		
- бібліотекаря,	8	92
- практичного психолога,	5	95
- медпрацівника,	0	100
- вихователя гуртожитку,	0	100
- керівника фізкультури,	0	100
- керівника гурткової роботи,	0	100
- методиста,	0	100
- інших педпрацівників	0	100

Таким чином визначено, що дана категорія опитування має недостатню освіту щодо організації профорієнтаційної роботи. А в питанні методичної допомоги педпрацівників інших категорій – результат майже нульовий.

І основними характерними труднощами профорієнтаційної роботи для слухачів Школи стали:

- відсутність єдиної наукової системи профорієнтаційної роботи, сучасної науково-методичної літератури із даної проблеми;

- застарілі підходи в організації роботи;
- слабка матеріально-технічна база навчального закладу;
- втрата інтересу та довіри до профорієнтаційних заходів з боку батьків та учнів;
- низький рівень знань з основ профорієнтаційної роботи психологів і педагогів,
- відсутність педвузів, які б готували спеціалістів-профорієнтологів для навчальних закладів.

На підставі вищевикладеного були визначені основні теми та напрямки проведення занять «Школи профорієнтатора»(збірка матеріалів № 1, 2, 3).

В проведенні занять взяли участь представники НМЦ ПТО, КММЦ ПТО, ПТНЗ області, обласного центру зайнятості.

Недоліком цьогорічного проведення Школи, в порівнянні з минулим, є суто теоретичне викладання матеріалу. В минулому році заняття проводились в рамках профорієнтаційних заходів на базі кращих ПТНЗ області в реальному часі. Це давало змогу учасникам проявити себе виконавцями заходу, обмінятися практичним досвідом, оцінити профорієнтаційну роботу інших та виміряти свої можливості в осучасненні змісту та підходів до профорієнтаційної роботи.

За підсумками проведення Школи створено електронну базу кращих практичних робіт учасників (розміщено в електронній базі працівників НМЦ ПТО).

В наступному році плануються проводити постійно діючий семінар. Теми будуть визначатись за запитом педпрацівників ПТНЗ області.

2. Створення умов для формування позитивного іміджу профтехосвіти, проведення декад робітничих професій

На ряду з традиційними формами профорієнтаційної роботи набула результативності масова форма проведення декад робітничих професій за галузями.

1. В листопаді 2013 відбулась декада залізничного та автомобільного транспорту. В рамках декади 30 ПТЗ взяли участь, понад 650 школярів відвідали відкриті профорієнтаційні заходи.

2. В грудні – декади робітничих професій легкої промисловості, торгівлі, харчування, побуту, поліграфії. 30 ПТНЗ взяли участь у проведенні декади, понад 1000 школярів відвідали відкриті профорієнтаційні заходи.

3. В лютому - декада металургійної та гірничодобувної промисловості. 14 ПТНЗ взяли участь у декаді. Понад 1400 школярів відвідали відкриті профорієнтаційні заходи. Так в ПТУ-2 майже 600 старшокласників відвідали «День відкритих дверей».

4. В березні – декада будівельної галузі та деревообробної промисловості, в якій взяли участь 20 ПТНЗ області та понад 1500 школярів відвідали ці заходи.

5. В квітні - декада сільськогосподарської галузі, відкриття якою співпадає із конкурсом фахової майстерності серед учнів з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».

Особливістю цьогорічних декад є проведення екскурсій по навчальному закладу та на підприємства регіону, участь школярів в навчально-виробничому процесі у реальному часі, проведення мостів співдружності між учнівською

молоддю ЗОСШ, ПТЗ, ВНЗ та робітничою молоддю підприємств-замовників кадрів тощо. Цікавим стала співпраця ДЦППРКТС із Дніпропетровським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти з проведення презентацій робітничих професій слухачам курсів підвищення кваліфікації педпрацівників різної категорії.

Кількість школярів, що відвідали протягом декад ПТНЗ області в цьому навчальному році збільшилась втричі.

В електронній базі НМЦ ПТО зібрано найкращі сценарії виступу агітбригад ПТНЗ області.

Визначено і недоліки в організації даного напрямку:

- низький рівень залучення до участі громадських, галузевих та профспілкових організацій;
- недостатня взаємодія із органами місцевого самоврядування та відділами освіти.

3. Інформаційно-методичний супровід профорієнтаційної роботи

Мережа Інтернет є ефективним засобом реклами, маркетингу, професійної інформації, створення позитивного іміджу профтехосвіти. Аналітичним центром НМЦ ПТО проведено моніторинг інформаційного супроводу діяльності ПТО області в мережі Інтернет з 01.01.2014р. по 31.05.2014р. (за 5 місяців).

Відповідно до результатів моніторингу визначено, що за напрямком «Профорієнтаційна робота» за цей час розміщено 63 матеріалів(21% від загальної кількості 296):

- на сайті НМЦ ПТО – 24 інформації (27% від загальної кількості 113);
- на сайті ДОіН – 20 інформацій (18 % від загальної кількості 91);
- на Веб-порталі ПТО МОН України – 19 інформацій (17,5 % від загальної кількості 92).

На сайті НМЦ ПТО розміщено матеріали в розділах:

«Профорієнтаційний термінал» - 3 збірки Енциклопедії робітничих професій для старшокласників (від А до Ю);

«Профорієнтація» - 2 збірки «Школи профорієнтатора»; матеріали з досвіду роботи Синельниківського професійного ліцею;

«Бібліотечна робота» - 2 методичних посібника з досвіду профорієнтаційної роботи бібліотекаря (м. Запоріжжя, м. Краматорськ).

Актуальними питаннями залишаються:

- співпраця із ЗМІ щодо розміщення кращих матеріалів з профорієнтаційної роботи ПТНЗ області та профтехосвіти в цілому;
- співпраця з науковими установами за напрямком роботи;
- залучення до профорієнтаційної роботи бібліотекаря, практичного психолога, соціального педагога, керівника фізичного виховання, викладачів предмету «Захист Вітчизни», вихователів гуртожитку, медпрацівника

Продовжується конкурс «Профорієнтатор року». На цей час на форумі для «Народного голосування» розміщено 40 робіт з 24 ПТНЗ області. Найактивнішими є автори конкурсних робіт ДЦППРКТС, КНВЦ, ДПЛ, МВПУ ПТ, МПЛ.

В цьому році приділена більша увага до методичного супроводу профорієнтаційної роботи, навчанню педпрацівників, вивчення та впровадження кращого досвіду.

Рішення навчально-методичної ради НМЦ ПТО у Дніпропетровській області

Методична рада заслухала виступ методиста НМЦ ПТО Головченко С.В. за темою «Роль методичної служби в осучасненні змісту та підходів до профорієнтаційної роботи».

Відповідно до Указу Президента України «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» одним із головних завдань ПТО на сьогодні є діяльність направлена на підняття престижу та важливості професії робітника, яка є головною ланкою розвитку економіки держави.

НМЦ ПТО впроваджуються реалізація сучасних інтерактивних форм і методів профорієнтаційної роботи в тому числі з метою виконання завдання прийому учнівської молоді у 2014 році за держзамовленням.

На основі вищезазначеного методична рада ухвалила:

Інформацію методиста НМЦ ПТО взяти до уваги.

НМЦ ПТО у Дніпропетровській області:

1. Практикувати вивчення і впровадження кращого досвіду закладів з питань профорієнтаційної роботи та роботи приймальних комісій.
2. Здійснювати методично-організаційний супровід профорієнтаційної роботи ПТЗ області.
3. Налагодити співпрацю із федерацією об'єднань роботодавців Дніпропетровщини, галузевими профспілками та іншими громадськими організаціями з питань надання інформації про педагогічні послуги ПТНЗ, проведення спільних заходів з пропаганди масових робітничих професій.
4. Запровадити відео мости (спілкування) з питань профорієнтації між учнівською молоддю ЗОШ та ПТНЗ з питань перспективи навчання робітничим професіям
5. Налагодити дієву співпрацю з органами місцевого самоврядування: управлінням освіти і науки, службою у справах дітей, комітетом у справах сім'ї та молоді виконкому міської ради, їх структурними підрозділами виконкомів районних у місті рад, міським центром соціальних служб для дітей і молоді.
6. Організувати надання консультацій з профорієнтації для випускників інтернатних закладів, що мають особливі освітні потреби.
7. Проведення постійно діючих семінарів з профорієнтаційної роботи для різних категорій педагогічних працівників ПТНЗ.

Керівникам ПТНЗ:

1. Вивчати та впроваджувати кращий досвід ПТНЗ щодо організації профорієнтаційної роботи.
2. Провести відео консультації (спілкування) з питань профорієнтації між учнівською молоддю ЗОШ та ПТНЗ з питань перспективи навчання робітничим професіям.
3. Забезпечити активну участь в профорієнтаційній роботі бібліотекаря, практичного психолога, медпрацівника, керівника фізкультури та викладача предмету «Захист Вітчизни», ін..
4. Забезпечити обговорення матеріалів обласного конкурсу «Профорієнтатор року» та розмісти результати та форумі «Народного голосування».
5. Провести для випускників шкіл флеш-моб «Професійний орієнтир - 2014».
6. Створити дієві галереї на сайтах ПТНЗ, стендах, учнівських газетах (з фото) за тематиками «Професія в обличчях», «Моя династія», «Успішні випускники нашого закладу», «Мої плани на майбутнє – я їх реалізую», тощо.
7. Запровадити мости співдружності між учнівською молоддю закладів системи професійно-технічної освіти, ВНЗ, підприємствами, орієнтуючись на вимоги регіонального ринку праці;
8. Проводити просвітницьку, інформаційно-роз'яснювальну роботу з учнівською молоддю та їхніми батьками з питань підготовки до усвідомленого самостійного вибору майбутньої професії.